

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація музейної справи

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 3 від 18 жовтня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація музейної справи
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Вичівський Павло Павлович
Контактний телефон викладача	+380951261040
E-mail викладача	pavlo.vuchivskui@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=73&id_cou=7962
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Організація музейної справи» ознайомлює студентів з особливостями організації музейної справи. Зокрема, у теоретико-методологічних основах курсу проаналізовані основні наукові підходи та методи дослідження. У поняттєво-термінологічному апараті зазначені основні терміни та поняття, які використовуються при студіюванні курсу, зазначені різні підходи їх інтерпретації. Курсом передбачено вивчення історії становлення музеїв в Україні та світі. При вивченні дисципліни розглядаються схеми класифікацій музеїв, звернуто увагу на відображення ступеня залучення музеїв до розвитку туризму. На основі природних і соціально-економічних закономірностей розвитку туризму проведений аналіз регіональних особливостей використання музеїв у туристичній сфері України та світу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – ознайомити студентів із особливостями організації музейної справи а також головними етапами розвитку вітчизняного і світового музеєзнавства, дати характеристику практичним аспектам діяльності та функціонування музеїв світу.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння студентами головних закономірностей розвитку музейної справи в Україні та світі; – формування уявлень про головні досягнення та культурну спадщину вітчизняного музейництва; – визначення характерних рис самобутньої української культури (на прикладі музейної спадщини) та її місця в загальнолюдському культурному просторі; – розкриття характеру зв'язку світового та вітчизняного музейництва; – навчання студентів орієнтуватися в кращих надбаннях світової та вітчизняної музейної спадщини. 	

- основні факти, дати, події та імена видатних особистостей, які представляють історію цивілізацій.
вміти:
- знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел;
- класифікувати і систематизувати завдання з проблеми;
- формулювати, коментувати, підкріплюючи конкретними прикладами базові поняття і терміни дисципліни;
- аналізувати і систематизувати соціально-значущі явища і процеси;
- розкривати соціально-історичну сутність явищ і процесів людського буття;
- характеризувати особливості історичного розвитку окремих цивілізацій;
висловлювати і обґрунтовувати свою позицію з питань, що стосуються перспектив розвитку та взаємодії сучасних цивілізацій.

4. Компетентності

- К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
 К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
 К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища
 К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
 К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
 К12. Навички міжособистісної взаємодії
 К13. Здатність планувати та управляти часом
 К14. Здатність працювати в команді та автономно
 К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
 К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

5. Результати навчання

- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
 ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
 ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
 ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
 ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
 ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
 ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
 ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу 180 год.					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
2	242 «Туризм»	1	вибіркова		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Принципи класифікації музеїв в Україні Основні критерії класифікації музеїв. Критерії поділу музеїв за профілем.	лекція	5; 6	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 2. Класифікація музеїв України Красназнавчі музеї. Музеї художнього профілю. Музеї літературного профілю. Архітектурні музеї. Музеї природничого профілю. Екомuzeї. Науково-технічні музеї. Музеї-заповідники. Віртуальні музеї. Інші види музеїв (замки-музеї; палаци-музеї; музеї-садиби; будинки-музеї; музеї-квартири; музеї-монастирі; музеї-храми; музеї-цвинтарі; музеї-підприємства (заводи, фабрики, вокзали, поштові станції); музеї-майстерні; музеї-кав'ярні (паби, винні підвали та ін.); музеї-кораблі)	лекція	2; 4;7	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання

Тема 3. Комерційна та фандрейзингова діяльність музеїв Діяльність музеїв в сучасних умовах. Послуги платного відвідування установи. Електронна комерція, виставково-експозиційна діяльність. Фандрейзингова діяльність.	лекція.	1;2;5	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
--	---------	-------	---	----	---------------------------------

<p>Тема 4. Музеї і туристична галузь на сучасному етапі Нові інформаційні технології музейної справи. Музеї як центри організації дозвілля. Музейна аудиторія та її значення в музейному туризмі.</p>	Сам.роб	4; 5;8	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 0 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 5. Характеристика найвідоміших музеїв світу (I частина) Галерея Уффіці (Італія). Британський музей. Музей Прадо (Іспанія). Музей Ватикану. Лувр (Франція)</p>	практ. за н.	3; 4;	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 6. Характеристика найвідоміших музеїв світу (II частина) Каїрський єгипетський музей. Метрополітен-музей (США). Гугун (Китай). Національна галерея мистецтв (США). Ермітаж (Росія)</p>	практ. за н.	2;4;5	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 7. Характеристика найвідоміших музеїв – скансенів України Національний музей народної архітектури та побуту України (село Пирогів, Київська обл.). Львівський музей народної архітектури та побуту «Шевченківський Гай». Музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини (Переяслав-Хмельницький, Київська обл.). Музей народної архітектури та побуту Прикарпаття (село Кринос, Івано-Франківська обл.).</p>	практ. зан.	1; 6; 7	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 8: Львів – місто-музей і місто музеїв Характеристика Львівського історичного музею та Національного музею у Львові. Загальна характеристика Львівської галереї мистецтв (Олеський замок, Золочівський замок, Підгорецький замок, Музей оборонної архітектури "П'ятничанська вежа", Меморіальний музей-садиба М. Пашкевича. Характеристика</p>	практ. за н.	3; 6;	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання

львівських музеїв: Археологічний музей Інституту українознавства НАН України, Музей етнографії та художнього промислу, Львівський музей історії релігії, Аптека-музей "Під Чорним Орлом". Загальна характеристика найвідомішим музеїв Львівської області.					
Тема 9: Музейна спадщина Західної України Характеристика найвідоміших музеїв Івано-Франківська і області. Характеристика найвідоміших музеїв Буковини. Характеристика найвідоміших музеїв Закарпатської області. Характеристика найвідоміших музеїв Тернопільської області.	практ. зан.	3; 5;6	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 10. Значення музеїв в туристичній галузі Роль музею в сучасній туристичній діяльності. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами.	лекція	7; 8	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 11: Організація екскурсійної справи у музеях та в практиці культурологічного туризму Сутність та основні поняття екскурсійної діяльності. Класифікація екскурсій. Технологія розробки екскурсії	лекція	3; 8;	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 2 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 12: Технологічні основи проведення екскурсії Показ і розповідь як головні елементи проведення екскурси. Наочність як елемент проведення екскурсії. Хронологічні особливості проведення екскурсії. Паузи в екскурсії.	лекція	2;4	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 2 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 13: Проблеми та перспективи розвитку музейної мережі України Музеї та екскурсійно-туристичний рух. Основні показники та тенденції відвідуваності музеїв держави.	Сам.роб	4;5;6	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 0 год. практ., 2 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання

Перспективи інтеграції українських музеїв у регіональні, національні та міжнародні музейні організації					
Тема 14: Музеї Києва Національний історико-культурний заповідник «Софія Київська». Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Музей історичних коштовностей України. Національний художній музей України. Національний музей історії України у Другій світовій війні. PinchukArtCentre	Сам.роб	2;4;	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 0 год. практ., 2 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 15: Характеристика найпопулярніших музеїв регіонів України Національний заповідник "Хортиця". Історико-археологічний музей-заповідник "Кам'яна могила". Шевченківський національний заповідник "Тарасова гора" в Каневі. Національний історико-архітектурний заповідник "Кам'янець". Меджибізький регіональний історико-етнографічний музей-фортеця.	практ. за н.	6;7	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 2 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 16: Перспективи інтеграції українських музеїв у регіональні, національні та міжнародні музейні організації Інтеграція українських музеїв у регіональні музейні організації. Національні українські музейні організації. Інтеграція українських музеїв у міжнародні музейні організації.	практ. за н.	4;5;8	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 17: Пріоритетні напрями та завдання розбудови національної музейної мережі Пріоритетні напрями розбудови національної музейної мережі. Завдання розбудови національної музейної мережі	практ. за н.	1;3	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання

Тема 18: Проблеми та перспективи розвитку музейної мережі України Проблеми розвитку музейної мережі України. Перспективи розвитку музейної мережі України.	практ. за н.	2;4;	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 4 год. сам.	3%	Відповідно до розкладу навчання
---	--------------	------	--	----	---------------------------------

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний та модульний (підсумкова контрольна робота); • підсумковий семестровий (екзамен). <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на</p>
-----------------------------------	---

	<p>практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 70%).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі іспиту. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
8. Політика курсу	
<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.</p>	
9. Рекомендована література	
<ul style="list-style-type: none"> • Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. Львів, 2005. 235 с. • Мезенцева Г. Г. Музеєзнавство. Київ, 2012. 180 с. • Музейна справа та музейна політика в Україні ХХ століття. Київ : Златограф, 2004. 250 с. • Музейний простір України. Київ, 2011. 420 с. • Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Івано-Франківськ : Плай, 2005. 64 с. • Україна: скарби музеїв і заповідників. Путівник Київ, 2017. 620 с. • Якубовський В. І. Музеєзнавство: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання друге, доповнене і перероблене. Кам'янець-Подільський, 2012. 352 с. 	